

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULUN

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVIEN

TUTKINTO-OHJELMIEN

OPETUSSUUNNITELMIEN PERUSTEET

2017

Hyväksytty Jyväskylän ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunnassa 4.10.2016

1 JOHDANTO

Nämä opetussuunnitelmien perusteet koskevat kaikkia Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammattikorkeakoulututkintoon (AMK) johtavia tutkinto-ohjelmia.

2 OPETUSSUUNNITELMATYÖN LÄHTÖKOHDAT

Tutkintoon johtavan koulutuksen opetussuunnitelmat perustuvat Ammattikorkeakoululainsäädännön mukaisen koulutuksen perustehtävään, Bolognan julistukseen, Hallitusohjelmaan sekä koulutustarpeiden alueelliseen ennakointiin.

Jyväskylän ammattikorkeakoulussa sovelletaan European Qualification Framework (EQF) mukaisia osaamisen tasokuvauksia sekä Suomen hallituksen eduskunnalle 06.07.2016 antamaa Kansallisen tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksen (NQF) lakiesityksen sisältöjä. Ammattikorkeakoulututkinnon osaamista vastaava taso on 6.

Koulutuksen suunnittelussa otetaan huomioon *Jyväskylän ammattikorkeakoulun strategian 2016-2020* valinnat, soveltuvin osin *yksikön pedagoginen toimintasuunnitelma*, työelämän ja alueen kehittämistä koskevat *linjaukset, tutkintosäntö ja laatujärjestelmä*. Koulutuksen kehittäminen tapahtuu toiminnan-ohjausjärjestelmän mukaisesti. Koulutus toteutetaan ammattikorkeakoulun hallituksen vahvistamien *Pedagogisten periaatteiden* mukaisesti.

3 OHJAUS JA ARVIOINTI

Osaamisen kehittymistä koulutuksen aikana tukevat läpi koko opiskeluajan monipuoliset ja systemaattiset ohjauspalvelut ja jatkuvaan, kehittävään arviointiin perustuva HOPS. Ohjauksen työvälineinä käytetään myös erilaisia sähköisiä työkaluja; mm. *Osumia.fi* –palvelu auttaa opiskelijaa tarvittaessa mm. yrityskontaktien luomisessa.

Oppimisen arviointi on osaamistavoitteisiin pohjautuvaa, laadullista, kriteeriperusteista ja siinä opiskelijan itsearviointilla on tärkeä rooli. Opetussuunnitelmat mahdollistavat osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen.

4 KOULUTUKSEN SUUNNITTELU, VASTUUHENKILÖT

Tutkinto-ohjelman opetussuunnitelmassa kuvataan: (a) mitä osaamisia koulutuksen suorittanut opiskelija on saavuttanut, (b) miten tämän osaamisen rakentuminen ilmaistaan ja arvioidaan opiskelijan oppimistuloksina, (c) miten koulutus on suunniteltu yksikössä ja yhdessä ammatillisten korkeakoulu- ja muiden verkostojen ja työelämän kanssa ja (d) kuka suunnittelutyöstä on vastannut. Tutkinto-ohjelman suunnittelun lähtökohtana on opiskelijan oppimisprosessin tukeminen, joka on huomioitu osaamisalueiden suunnittelussa ja arvioinnin rakentamisessa.

5 TUTKINTO-OHJELMASSA SAAVUTETTAVA OSAAMINEN, RAKENNE JA SISÄLLÖT

5.1 Yhteiset osaamiset

Kaikkien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden **yhteiset osaamiset** on jäsennetty European Qualification Framework -osaamiskuvausten (EQF), Suomen hallituksen eduskunnalle 06.07.2016 antama Kansallisen tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksen (NQF) lakiesityksen sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteisen yrittäjyysosaamisen pätevyyskuvauksen (OPS-perusteet 2011) pohjalta. Tätä on täydennetty innovaatio-osaamisten sisällyttämisellä yhteisiin osaamisiin. Kaikki Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkinto-ohjelmien opiskelijat rakentavat opinnoissaan nämä yhteiset osaamiset

(GA – Graduate Attributes), jotka ovat (a) Oppimisen ja tiedonhallinnan osaaminen, (b) Yrittäjyyden ja työelämän osaaminen sekä (c) Kansainvälisyyden ja viestinnän osaaminen.

TAULUKKO 1: Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamiset

YHTEISET OSAAMISET	OPPIMISTULOS; opiskelija
Oppimisen taidot	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää osaamistaan ja on valmis jatkuvaan oppimiseen • hankkii, käsittelee ja arvioi oman alansa tietoja, teorioita, käsitteitä, menetelmiä ja periaatteita kriittisesti • ottaa vastuun ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
Tiedonhallintaosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen alan tietoa, menetelmiä ja hankittuja käytännön taitoja • ratkaisee ongelmia uudella tavalla, luovasti ja kehittää työtapoja • hankkii kehityshaasteen tai ratkaistavan ongelman kannalta relevanttia tietoa ja tekee päätöksiä niiden perusteella
Yrittäjyysosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • rakentaa asiakaslähtöisiä, kestävän kehityksen periaatteen mukaisia ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja verkostoissaan • ottaa vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista • osoittaa rohkeutta kokeilla uusia asioita ja hallitsee niihin liittyviä riskejä
Työelämäosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistoiminnallisesti ja ammattieettisesti opiskelu- ja työyhteisön sekä muiden ryhmien jäsenenä ja edistää yhteisön tuloksellisuutta ja hyvinvointia • organisoii työtehtäviä, työnkulkua ja päätöksentekoa sekä työskentelee systemaattisesti ja päämäärätietoisesti asiantuntijatehtävissä • jakaa omaa asiantuntijuuttaan ja käyttää muiden asiantuntijuutta hyväkseen
Kansainvälisyysosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • toimii monikulttuurisessa ympäristössä yhteistyössä muiden kanssa • toimii itsenäisesti työelämän viestintätilanteissa myös toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä • ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia
Viestintäosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellään • hyödyntää monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa oman alansa tehtävissä • huomioi erilaiset toimijat työskentelyssään ja toimii verkostoissa

5.2 Tutkinto-ohjelman osaamiset

Tutkinto-ohjelman tuottamat osaamiset kuvataan kussakin opetussuunnitelmassa. Osaamisen tavoitteet kuvataan tavoiteltavien oppimistulosten muodossa. Oppimistulos kuvaa, millainen tieto ja ymmärrys sekä teoreettiset, käytännölliset ja soveltavat taidot opiskelijalla on tutkinnon suorittamisen jälkeen ja mitä opiskelija tietää, ymmärtää ja osaa tehdä oppimisprosessin tuloksena.

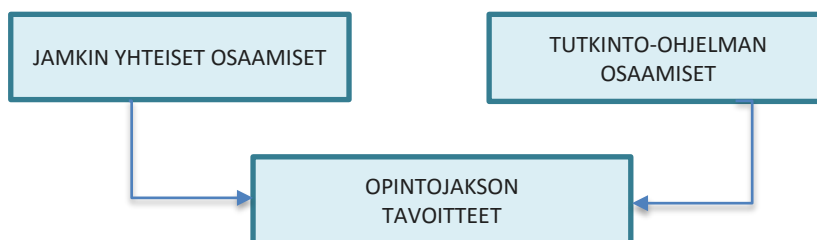
Tutkinto-ohjelma voi hakea akkreditointia. Tällöin sovelletaan soveltuvin osin ammattikorkeakoulun yhteisiä osaamisia ja akkreditointikriteerien vaatimia osaamisia.

5.3 Tutkinto-ohjelma rakentuu osaamisalueista ja opintojaksoista

Tutkintojen yhteisistä ja tutkinto-ohjelman omista osaamisista johdetaan **opintojaksojen tavoitteet**. Opintojaksot muodostavat osaamisalueita eli opintokokonaisuuksia, joilla on yhteinen teema ja yhteiset tavoitteet.

Opintojen rakenne, laajuudet, suunnitellut ajoitukset sekä osaamiset, jotka koulutuksen aikana rakentuvat, kuvataan tarkemmin opinto-oppaassa (<http://opinto-oppaat.jamk.fi/fi/opinto-opas-amk/tutkinto-ohjelmat-ja-opintotarjonta/>).

Alla kuvataan opiskelijan osaamisen muodostuminen JAMKin tutkinto-ohjelmissa.

KAAVIO 1. Ammattikorkeakoulun yhteiset osaamiset, tutkinto-ohjelman osaamiset ja opintojakson tavoitteet.

Opintojaksojen tavoitteet määritellään siten, että niillä on yhteys tutkinto-ohjelman osaamisiin ja/tai ammattikorkeakoulun yhteisiin osaamisiin, joiden saavuttamista opintojen kuluessa arvioidaan. Opintojaksot kuvataan ECTS-periaatteiden mukaisesti.

Opintojakson laajuus on vähintään 3-5 opintopistettä (JAMKin hallituksen päätös 9.10.2012).

5.4 Tutkinto-ohjelman sisältö

JAMKissa tutkinto-ohjelma rakentuu seuraavista kokonaisuuksista ASIO-koodeineen: (P) Yhteiset perusopinnot, (S,W) Tutkinnon ammattiopinnot (S = tutkinnon ydinopinnot, W = tutkinnon vaihtoehtoiset ammattiopinnot), (H) Harjoittelu, (O) Opinnäytetyö ja (V) Vapaasti valittavat opinnot.

Tutkinnon ydinopinnoilla (S) tarkoitetaan tutkinnon ydinosamista rakentavia kokonaisuuksia, joiden perusteella tutkinnossa saavutettava osaaminen on työelämän kannalta relevanttia ja tunnistettavaa ammatillista osaamista. Ne ovat laajoja kokonaisuuksia, jotka muodostavat opiskelijan ammatillisen osaamisen ja ammattikorkeakoulututkinnon ytimen.

Tutkinnon vaihtoehtoisilla opinnoilla (W) tarkoitetaan laajahkoja kokonaisuuksia opintotarjonnasta, jotka muodostavat opiskelijan tutkinnon ydinosamista täydentävän tai laajentavan osan. Vaihtoehtoiset ammattiopinnot voivat rakentua koulutusalojen rajoja ylittävistä kokonaisuuksista esimerkiksi LAB- / Future Factory -toiminnassa. Niiden laajuudet ovat 15-30 opintopistettä / kokonaisuus. Myös kaikille opiskelijoille tarjottavat yrittäjyysopinnot ja myyntiosaamisen opinnot voivat olla vaihtoehtoisia ammattiopintoja.

Tutkinnon vaihtoehtoiset opinnot voivat myös vaihtoehtoisesti koostua muualla suoritettavista opinnoista, jotka ovat tasoa 6 NQF:n mukaisesti. Opintokokonaisuuksien oppimistulokset tulee vastata kunkin tutkinto-ohjelman tuottamia osaamisia.

Jokainen tutkinto-ohjelma tarjoaa kaikille opiskelijoille yhteiset perusopinnot (29 op), jotka ovat:

1. Osaajana kehittyminen (5 op),
2. Yrittäjyys (3 op),
3. Innovaatioviikko (2 op),
4. Työelämän viestintä (3 op),
5. Työelämän englanti (4 op),
6. Työelämän ruotsi (4 op),
7. ICT-valmiudet (3 op) sekä
8. Tutkimus- ja kehittäminen (5 op)

6 TUTKINTO-OHJELMAN TOTEUTTAMINEN JAMKIN STRATEGIAN SUUNTAISESTI

Jokainen tutkinto-ohjelma tukee JAMKin strategian 2016-2020 määriteltyjen tavoitteiden toteutusta omassa toimintaympäristössään ja sidosryhmytyössään. Tutkinto-ohjelmien oppimisympäristöissä hyödynnetään monialaisuutta ja yhteisöllisiä toimintatapoja. JAMKin strategian läpileikkaavia teemoja ovat oppimisen uudistaminen ja digitaalisointi, uuden liiketoiminnan, myyntiosaamisen ja yrittäjyyden kehittäminen sekä kansainvälisesti tunnustettu laatu.

6.1 *Oppimisen uudistaminen ja digitalisointi*

Tutkinto-ohjelmat antavat opiskelijalle mahdollisuuden vahvistaa hänen työelämä- ja innovaatio-osaamistaan sekä työelämäkontaktejaan tuottamalla yhteisiä, monialaisia, moniasteisia sekä työelämälähtöisiä opintokokonaisuuksia, esim. Future Factory –toimintamallin labeja. Opiskelijoille taataan työelämän edellyttämät digitaaliset sekä oppimaan oppimisen taidot ja työllistymiseen tarvittava osaaminen. Opiskelija voi tehdä opintojaan yhä enemmän verkossa, mikä tuo joustavuutta ja monimuotoisuutta hänen valintoihinsa. Opiskelijalla on mahdollisuus sisällyttää opintoihinsa opintojaksoja myös Seinäjoen ja Savonia ammattikorkeakoulujen tarjonnasta laadittujen kumppanuussopimuksien puitteissa. Pedagogisia toimintatapoja kehitetään yhteistyössä Jyväskylän yliopiston, koulutuskuntayhtymän ja muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen huomioidaan mahdollisimman laajoina kokonaisuuksina oppimisprosessin alkuvaiheessa.

6.2 *Uuden liiketoiminnan, myyntiosaamisen ja yrittäjyyden kehittäminen*

Tutkinto-ohjelma tukee JAMKin pyrkimystä olla Suomen yrittäjyyslähtöisin korkeakoulu. Tutkinto-ohjelma kannustaa opiskelijoita yrittäjyyteen oppimiseen ja yrittäjyyden luomiseen.

Opiskelijan tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-osaaminen kehittyy koko oppimisprosessin ajan. Opiskelijan opinnäytetyö ja mahdolliset muut oppimisprojektit voivat liittyä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan hankkeiden toteuttamiseen erityisesti opintojen loppuvaiheissa myös kansainvälisesti. Jokainen opiskelija voi yhteisten yrittäjyysopintojen lisäksi suorittaa osan opinnoistaan ammattikorkeakoulun yhteisessä yrittäjyyden *JAMK Generator* –kehittämissympäristön tuottamalla yrittäjyyden opintopolulla. Opiskelija voi kehittää yrittäjyysosaamistaan osallistumalla myös Future Factory –toimintamallin labeihin.

Opinnäytetyöt tehdään pääosin työelämän kehittämistarpeiden pohjalta. Vaihtoehtoiset ammattiopinnot sekä ohjattu harjoittelu voidaan myös suorittaa projekteissa. Kokonaisia opintojaksoja tai opintojaksojen oppimistehtäviä voidaan toteuttaa koulutuksen ja yritysten yhteisissä tutkimus- ja kehittämissprojekteissa. Oleellista on, että T&K&I-työstä on sovittu ennen opinnäytetyön tai harjoittelujakson alkua.

JAMKissa on tarjolla kaikille opiskelijoille myyntiosaamisen kokonaisuus.

6.3 *Kansainvälisyys opinnoissa*

Tutkinto-ohjelma tukee JAMKin pyrkimystä toimia toimintaympäristönsä kansainvälistäjänä.

Opiskelija voi kansainvälistyä opintojen aikana henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti. Kansainvälistyminen voi omassa korkeakoulussa toteutua ns. kotikansainvälistymisen avulla tai lähtemällä ulkomaille suorittamaan osan tutkinnostaan.

Ulkomaalaiset tutkinto- ja vaihto-opiskelijat luovat monikulttuurista ja aidosti kansainvälistä opiskeluympäristöä. Ulkomaalaiset opettajat ja asiantuntijat tuovat kansainvälistä erityisosaamista opetukseen. Kieli-, kulttuuri- ja englanninkieliset opinnot sekä erilaiset projektit ja tapahtumat edistävät kansainvälisyysosaamista.

Osan tutkinnosta voi suorittaa ulkomailla joko opiskellen tai harjoitellen. Ulkomailla suoritettavat opinnot sisällytetään opiskelijan HOPSiin ja ne suunnitellaan yhdessä opettajatutorin ja kansainvälisten asioiden koordinaattorin kanssa ja varmistetaan niiden täysi hyväksilukeminen ECTS-järjestelmän periaatteiden mukaisesti.